

## Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Kürcepárti-utca 31. szám.  
hova a lap szellemi részét  
illető közlemények, előfizetési  
pénzek is küldendők.

# SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

## Hirdetések árát

valamint nyilt-teri közleményeket kiadó-hivatalunk méret szerint olcsón számít.

Egyes példányok kaphatók: nyomdánkban, Stark N. és Untermüller E. könyvk-ban számonkelt 5 krért. Kéziratok vissza tartatnak.

Megjelenik hetenként háromszor:  
vasárnap, szerdán és pénteken  
a kora reggeli órákban.

Szerkesztésért felelős:  
SIMA FERENCZ.

Lapunk megrendelhető:  
a kiadó-hivatalban és lapkihordóink útján,  
kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

## Könyv Deák Ferenczről.

Tudhatta Kónyi Manó, midőn Deák Ferenczről könyvet kezdett írni, hogy a „haza bölcsés”-nek beszédei, midőn megjelennek, joggal igényelhetik a történelmi fontosságot, de azt talán ő sem képzelte, hogy a legújabb kötetek megjelenése mennyire időszerű, mint mondani szokták: aktuális lesz.

Mert a sorsnak különös véletlenei közé tartozik, hogy mikor ez irodalomtörténetileg és politikailag fontos könyv megjelent a 67-es kiegyezés megteremtőjéről, a haza újabb bölcsői éppen akkor foglalkozzanak azzal, hogy a kiegyezést revízió alá vegyék.

Nehéz dolog nekünk, hogy védelmezzük most azt a kiegyezést, melyet harmincz hosszú esztendő óta a meggyőződés erejével, tüzével és — néha — kiméletlenségével támadtunk. — Mert sohasem tartottuk józnak, csak ojjannak, melyet egy önzetlen nagy ember jobbnak hiányában megcsinált, elfogadott és elfogadtatott a nemzet koronás fejével, kinél még mindig nem volt meg a bizalom a nemzet zömével, mely belefáradott a törvénytelen állapotok viselésének nehézségeibe.

Mégis védelmére kell kelniünk most — s ez a fájó, ez az elkészerítő. Mert annak a nagy embernek, kiről az említett könyv szól, minden szavából kiérzik, kihallatszik ez az intés: ime magyar nemzet, jobbat kivívni most nem lehet, az épület félszeg, de az alap, melyet a 48-as nagy idők raktak le, erőteljes, nagy és szép és ezt a gyöngye épületet fejleszteni kell ezen az alapon.

De mit látunk most? Azt, hogy akkor, mikor a hatalom emberei vegre rájöttek az építmény hibáira, a helyett, hogy tetejének cserepét ujjal pótolnák, hogy falának gyöngyöseit támogatnák, vagy a helyett, hogy gyökeres átalakítással a hazaszeretnek, a szabadságnak, az igazságnak melegét, nap-sugarát és levegőjét akarják bebocsátani: mindezek helyett romboló csákánnyal mennek neki az alapnak, a mely pedig szilárd és jó!

Harmincz esztendeje, hogy az a párt, a melyet 48-asnak nevezünk, kitartással hirdeti a Deák Ferencz-féle kiegyezésnek fogyatékoságát s ugyanannyi ideje, hogy a liberálisok ugyan annak sérthettségét, megdönthetőségét prédikálják.

És most egy Deák Ferencznek alkotását, melyet önzetlen hazafiak több buzgalommal, mint tudással, több jóakarattal, mint szerencsével hoztak létre, ennek a műnek egy Bánffy Dezső-féle törpeség vezetése alatt álló, stréberekből alakult had nekimegy egy revíziótervezettel abból a czélból, hogy a benne levő csirákat, melyekből idővel a magyar sza-

badságnak, önállóságnak és függetlenségnek fája sarjazna ki, kipusztítsa.

Ezért kell a közjogi ellenzéknek még a Deák-féle kiegyezésnek is védelmére kelni.

Mert elég volt már a jogoknak feladásából, a meghunnyászkodásból, melyekbe eszünkért, rangért, hatalomért és — ez a legiszonyabb — pénzért belemászott már a szabadelvűpártnak nevezett érdekszövetkezet! Deák Ferencz nevét irták a zászlójukra. Jó. De most ne töröljék le — azért, hogy helyette a Bánffy Dezsőt mázolják oda!

Kónyi Manó könyvéből okulhat a szabadelvűpárt is, mely — állítólag — Deák Ferencz eszméit vallja, a nemzet is, mely harmincz esztendő alatt megtanulhatta, hogy ez az állítás nem igazság, hanem ámitás.

Dr.

**Munkásgyűlés.** A helybeli munkások folyó hó 23-ikán gyűlésezni akarnak és annak megtarthatását kérik most a főkapitánytól. Arady Kálmán a kérvényt elbírálás végett az alispáni hivatalhoz felterjesztette. A felterjesztésben a főkapitány azt mondja, hogy tudatában van annak, miszerint a munkásgyűléseket betiltó belügyminiszteri rendelet még érvényben van. Azonban az is bizonyos, hogy a mult évben Vadnay főispán — ezen rendelet ellenére — a szentesi munkásoknak megengedte a gyűlésezést. Most aztán nem tudja, hogy melyeknek adjon elősőbbiséget, a belügyminiszteri rendeletnek-e, vagy a főispánnak? Mi megmondjuk. A mult évben azért engedte meg a főispán a munkásoknak a gyűlésezést, mert elvárta tőlük, hogy a maguk bajuk megvitatása helyett inkább Sima Ferencz és pártját fogják megmarni. Ezt ő akkor nem tették, mert okuk sem volt rá. Most méginkább nem bántják Simát, miután belátták, hogy az egész magyar parlamentben csak is ő volt az egyetlen, a ki védő szavát mellettük felemelte. A főispán a munkásoktól — Sima ellenére — mi jót sem várhat s így megjósolhatjuk, hogy a munkások tervbe vett gyűlésezését sem az alispán, sem a főispán megengedni nem fogja. A főkapitány majd kap egy orrt azért, mert nem intézte el a kérvényt elsőfoklag és így a főispán lesz kénytelen a lólabát megmutatni.

## Országgyűlés.

Amolyan kisebbfajta ülés volt a pénteki. Nem gért semiféle szenzációt, de azért elég érdekes volt. Az emberek meglehetősen számmal verődtek össze, smit az állandó ülésészeknél nem igen lehet elmondani. És ami fő, mintha a tegnapielőtti unalom még körvénnyel sem lett volna található. Jóval az ülés megnyitása előtt, tízenegy órára tüzte ki Szilágyi Dezső kisebb-nagyobb csoportok támadtak a folyosón és jó kedvvel terefereáltak el az időt sűrű füstfelhők közepette. Egészséges köcsögös hangzott föl mindan oldalról és az ember szinte rossz néven vette az elnöktől, hogy már föltizenkettőkor foglalta el magos trónusát. De azért a honatyák besereglettek mir: Szilágyi Dezső kivágta a szót:

— Az őst megnyitom!

Meg kell vallani, hogy senki sem hallgatta. Olyan volt a Ház, mint a beteg. Nem vett ugyan utókurát, de azért elég hangosan utókonverzációt folytatott. És az elnök törté, még akkor is, amikor üggedős Sándor jelent meg az elődai széken hogy a kilencvennyolcas költségvetéséről szóló bizottsági jelentést betérjeszesse. A honatyák csak akkor horkantak föl, mikor a szélbali folyosó ajtaja tárult és — Olay Lajos lépett be rajta. Ma jött először a házba azóta, hogy Tisza Pista val páros viadalo volt. Természetes, hogy megindult a sugdolózás:

— Nini, megvan az orra! . . .

— Hát nem vágta le Tisza?

— Bravó! Semmi baja.

Aztan pedig sokan siettek hozzá és meleg kézszorítással üdvözölték annak örömré, hogy nagyobb baja nem esett. Még Szilágyi Dezső is mosolyogva intett le neki és csöndesen sugta:

— Szervusz!

Ő pedig boldogan ült a helyén, mert fölemelő tudat az, hogy nem vágta le az ember orrát. Ült és halgatta Dániel miniszter válaszát, melyet az Olaynak egy régebbi interpellációjára adott.

A magyar munkásokról volt szó.

A kegyelmes ur előadta, hogy amennyire módjában van, mindenütt magyar munkásokat alkalmaz és alkalmaztat. Kijelentette azonban, hogy lehetlenség a külföldi munkásokat teljesen kizárni az országból.

Olay igazat adott neki és elfogadta a választ, mely példát a Ház is követte.

Ezután a jegyző kiáltott:

— Báró Bánffy Dezső?

A miniszterelnök fölgrótt és ragyogó tar fejéről lekapta a selyemsapkát beszédebe kapott.

Várossy Gyula egy régebbi interpellációjára felelt.

A téma közérdekű, hiszen az elagrott hóvédek istápolásáról beszélt. Hosszasan részletezte, hogy az a terminus melyen belül a honvédek igazolvány alapján nyugdíjért folamodtak, már közel két esztendeje leteft. De tudatta a képviselőházzal, hogy mindamellett azok, akik okmányokkal tudják igazolni negyvennyolcas honvédvoltukat, még most is kaphatnak nyugóját.

A kormánypárt helyeselt, de Várossy nem fogadta el a választ, ami nagy méregbe hozta a kegyelmes urat.

Ujra fölptant és indulatosan mondotta el ugyanazt, amit először válaszolt Várossynak.

Várossy polemizált vele, de a Ház tulajnyomó többsége tudomásul vette a választ.

A legközelebbi hétfőn lesz.

## A vásárhelyi ügy.

Vásárhelyen a január 12-én tartott városi közgyűlésen Garzó Imre, Kovács József és Kovács János a következő indítványt terjesztették elő:

„Városunk törvényhatósági házi pénztárában, a kamarási és a rendőrkapitányi hivatalokban előfordult nagymérvű hivatali viselésések számtalok és hamisítási büntények, melyek ez időszerint már bünyenítő eljárás tárgyát képezik, nézetünk szerint a törvényhatósági bizottságnak elengedhetetlen kötelességévé teszik, hogy az eddig kiderített és netán még kideríthető hasonló esetek és közvagyonni károsítások előidéző okai, magának a törvényhatósági bizottságnak közreműködésével a czélra kiküldendő bizottsága által lehető gyorsasággal megvizsgáltsanak, hogy a létező bajok orvoslása iránt minél előbb alapos és sikeres intézkedések tétethessenek.

E czélból szükségesnek tartjuk a vizsgálatot arra nézve, hogy a házi és ezzel kapcsolatos többi pénztárak, a törvények által meghatározott időben és alaposan megvizsgáltattak-e?

Mi volt az oka annak, hogy a város közséjédelmei a kitűzött időkhöz a házi pénztárba pontosan be nem fizetettek és befizetésük kellő időben nem szorgalmaztatott?

Hogy volt lehetséges, miszerint a tiesti bizottsággal nem bíró kamarási hivatal a város pénzüböl ezeket vett föl és tartott több ideig magánál a pénzt, hogy azt a házi pénztárba befizette és erre annak idején felhívott volna?

Mi az oka annak, hogy a mennyiben egyes hivatalokban időnként vizsgálatok tartottak, az előfordult nagymérvű sikkasztások már korábban fel nem fedeztettek?

Általában a pénzkezelés és annak ellenőrzésére vonatkozó szabályok, utasítások és rendelkezések betartottak-e és az ellenőrzés ezek megtartása mellett, vagy ezek mellőzése vált-e hatálytalanná?

Indítványozzuk ennél fogva: mondja ki a közgyűlés, hogy a fent előadottakra nézve saját kebeléből kiküldendő bizottság által megtartandó vizsgálatot rendel el, e vizsgálatot valamennyi pénz és érték kezelésével megbízott hivatalra kiterjeszti s utasítja a város polgármesterét és az összes tisztviselőket, hogy a vizsgálathoz szükséges adatokat, kezelési fő- és segédkönyvet, ügyiratokat, eljárási utasításokat a bizottság rendelkezésére bocsássák.

E bizottság elnökekül Garzó Imre, Fári Antal, Kovács József, Bauer Gyula, Szabó Mihály, Lázár István és Kovács János törvényhatósági bizottsági tagokat küldi ki oly utasítással, hogy munkáját a végzés jogerőre emelkedését be nem várva, azonnal kezdje meg és lehető rövid idő alatt fejezze be.

Utasítatik továbbá a bizottság, hogy sürgős intézkedést igénylő ügyben a főispánhoz a vizsgálat befejezése előtt is tegyen jelentést és előterjesztést a polgármesteri hivatal útján.

Többek hozzájárulása után Baksa polgármester kijelenti, hogy a tanács nevében az indítványhoz készülő hozzájárul, kéri azonban, hogy a megindult fegyelmi vizsgálatok a hatóság részéről szintén folytattassanak. Kijelenti, hogy a felelősséget úgy maga, mint a tanács, becsületükkel és vagyonukkal elvállalják.

Igy írja ezt a Vasárhely és Vidéke, melynek hírei alapján még közölhetjük, hogy pénteki számunkban tévesen írtuk, hogy Bauga Péter főszámvevőt letartóztattak volna. Ezt az urát a tanács hivatalától fölfüggesztette azért, mert a letartóztatott Szabó közpénztárostól, mint ezt nyugtáí igazolják, a pénztárból illetéktelenül pénzeket vett fel.

**Helyi és vegyes hírek.**

**Pártértekezlet.** A hétfőn tartandó városi közgyűlés által tárgyalandó ügyek megbeszélése véget a pártunkhoz tartozó képviselőket az I. 48-as kör helyiségében vasárnap délután 3 órakor kezdődő értekezletre meghívjuk. Minthogy a hétfőn tartandó közgyűlés elé több igen fontos tárgy terjesztetik elő kérjük párthíveinket, hogy az értekezleten mindnyájan megjelenjen szíveskedjenek.

**A II-ik 48-as kör közgyűlése.** A szentesi II-ik 48-as kör I. hó 23-an — vasárnap — délután 3 órakor tartja meg tisztújító közgyű-

**A SZENTESI LAP TÁRCZÁJA.**

**A diák.**

Irta: Juhász Sándor.

Ocska, ormótlán székér dőcögött lassan — lassan s poros uton befelé a városba. A két nyurga gyepős gondolkozva emelgette a lábait, mintha nem nagy kedvvel menne a város felé s egyáltalában mintha nem nagy kedvet mutatna a poroszkaishoz. Nem is csuda, onnan hoztak el őket a gép mellől, a „szem“-et hordták be a magtárba már három nap óta. Kifaradtak egy kissé s azon izzadtan rántották elő őket, hogy bevigyük a városba a Miskát — diáknak.

Mert Miskából nagy embert akarnak faragni. Olyant, mint a tiszteletes uram, akinek véloságos kiskirályság az élete. Egész héten nem csinál egyebet, mint szítja a felséges muskotályt, urakkal trafikál. Csak vasárnap van dolga. De az se dolog. Elmond egy prédikációt s aztan pontum. Felé se néz azon héten a templomnak többit. Nem erőlteti meg magát, a komenciója pedig kijár neki tisztesseggel, uri módon megélhet belőle hótá napjáig.

Az öreg Faragó csak a fejét csóválgatta, mikor az ilyenféle beszédet hallotta. Hogy az ő fia pap lesz! — Pedig hallotta sokszor, mert a tiszteletes uram minden nap előállott vele, hogy így, meg úgy... a fia eszes gyerek, a vizsán minden latyut legyőzött, még ő se tudta meg fogni, pedig ő már csak... s itt keményen kimeresztette hosszú nyakát mint egy gém s büszkén tekintett szét maga körül. Ugy, úgy Faragó bátyám, be kell adni azt a kólkát iskolába, a diákiskolába. Eszes gyerek. Nagy ember lehet belőle.

Természetes, hogy erre Faragóné vette át a szót mert hát csak nem hagyhatja, hogy paraszt maradjon az ő drágaiatos fia, mikor ur is lehet. Nagy ur, akire majd az egész falu népe büszkén tekint. Lesz sok pénze, nagy tekintélye, nagy hasa...

léset, melyre a kör tagjait ezen uton is meghívja az elnökség.

**A szentesi ev. ref. egyház tanácsának** határozatából kifolyólag, de ennek utasításából tisztelettel felkérem hogy közétenni szíveskedjék, hogy a szentesi ev. ref. egyháznál úrasedésbe jött összes tisztii állások pályázati kérvények szóval, vagy írásban az 1898. évi jan. hó 22. napjának d. u. 5 órájáig a főgondnok kezéhez beadandók és a később beérkező pályázatok figyelembe vételni nem fognak. Szentesen, 1898. január hó 14. Burián Lajos h. főgondnok.

**Szociális gyűlés.** Kerekés Imre és társai kérvényt nyújtottak be a főkapitányhoz, Szentesen folyó hó 30-ikán tartandó országos szocialista kongresszus megtartásáért. A programjukba felvették a szentesi orvosok ismert kartelljának megvitatását, és a karteles orvosok ellen teendő intézkedéseket is.

**Ártézi kutaink.** Legutóbbi számunkban megemlékeztünk arról, hogy a kiseri ártézi kut a nagy sár miatt csaknem megközelíthetetlen. A „Közérdek“ szintén felemlíti e bajt, sőt hozzáteszi, hogy a felsőpárti ártézi kuthoz való járás is lehetetlen a nagy sár miatt. Alig olvastuk el a „Közérdek“ újabb panaszát, midőn többen kerestek fel bennünket azzal a kesserú panasszal, miszerint a kispiazi ártézi kut környéke is annyira el van hanyagolva, hogy ahoz csak szárnnyal lehet jutni. Hát tisztelt magistratus, vagy főkapitány ur, ne hagyják figyelmen kívül ezeket a jogos panaszokat, hanem inkább sürgősen intézkedjenek, hogy az ártézi kutak még sáros időben is megközelíthetők legyenek. Ráesünk az illetheke hatóságra, hogy felszólalásunk eredményre vezet-e?

**A népfőlkélesi élelmezési járulnoki** állásra a honvédelmi miniszter pályázatot hirdet, melynek feltételei a főjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

**Lebontandó kémény.** A kispiazi Halász Szabó-féle ház, mely állítólag most a Kossuth kör tulajdonát képezné, állandó rettegésben tartja a környékben lévő háztulajdonosokat. Rövid idő alatt ugyanis ezen háznál 3 — 4 kéménytűz fordult elő, a mely minden esetben nem csekély pénzbe került a városnak. A rendőrség is meunta végre a dolgot, és felhívta Plesznik Antalt kéményseprő a gyakori kéménytűz okának a kipuhatóására. Plesznik jelentése már a gondórséghez beérkezett és ennek alapján a readőrőlkapitány a tulajdonosnak (ki a tulajdonos?) meghagyja, hogy a mostani szék kéménytűz 30 nap alatt bontassa le és helyette oly tág kéményt építtessen a melynek seprése lehetséges. A rendőrség ezen intézkedését régen várjuk de most se késő!

**Köszönetnyilvánítás.** Minden rokonok, jó barátok s ismerősök, kik elfelejtethetetlen kedves jó fiunk: Kürti Szabó Sándor végtiszteletén folyó

Ugy, ugy, apjuk, jól beszél a tiszteletes ur. En is tudom, hogy eszes gyerek a Miska: a zsidót is beacsapta mikor a moiyette nyulbört eladta neki vadonta új gyanánt. — Beadjuk, beadjuk a gyereket, edes apjuk. Be.

Es hiába tiltakozott az apjuk, hiába reklamált, hogy ő nem azért házasodott meg, hogy urnak nevelje a fiát, hanem csak amolyan zsisros kalapu, gatyás parasztnak, aki mezitláb jár, istállóban hál, meg öreg tarhonyát eszik vacsorára... Mert a tudomány nem való parasztnak, hanem csak urnak. Nem veszi azt be minden koponya. Tudja ő azt már tapasztalatból, amikor szamvetésre tanították kamaszkorában. Hiába mondták akkor neki, hogy két-szerkettő: négy, ő hűségesen rámondta mindig hogy öt. Persze aztan, hogy a maga kódise lett, azóta tudja is ám már, hogy a kétszerkettő nem öt, hanem csak négy. (Még nemely eseteken három amint a piacon be lehet csapni a vevőt!) Majd megtanulja Miska is, ha a maga szegénye lesz, ha még most nem tudja Ha meg már tudja, minek neki többit tanulni? Hogy valamikor betörtek Magyarországra a kutyafejű tatárok, meg hogy az első magyar királyt Istvánnak hívták, azóta meg már a szentek pitvarába is betessékeltek. — mindez mit érdekel egy paraszt embert? Abból ugyan meg nem él, mert az ugyan nem ad neki egy harapás kenyeret sem.

De hiába volt minden ellenszólás. Az asszony rámondta, hogy debizony beadjuk a Miskát diáknak. Es akkor csakugyan bekellett adni, mert hát amit az asszony mond, annak meg kell történni, akár török, akár szakad. Az uristen már olyan guszttus adott az ő piros arcu oldalbordájának, hogy ha más akaratja állott és nem az öve, hat megharagudott, oit hagyta az urát áldogálnál, bement a „tisztá“ szobába, ki se jött egész nap, ételt meg egyáltalában, nem főzött, ilyenkor bizony csak amolyan száraz kosztion voltak ő kelmea, olyan gonoszt adott az uristen, mar ő pedig nem akar, nem tud, nem mer beleszólani az uristen szenteses akaratjába.

Hát csak szépen befogatott a Jancsei gyerekekkel. Azaz, hogy be se kellett fogatni, kézen állottak a

hó 10-én megjelentek s részvételükkel mély fájdalomkat enyhíteni szívesek voltak; fogadják halás köszönetünk nyilvánítását. Szentes, 1898. január 16. Kürti Szabó Bálint, Kovács Mária szálók.

**A kereskedő ifjak egyesülete** folyó évi február 5-én a kaszinóban tartja táncmulatságát, melyre a meghívók még a napokban lesznek székküldve, a kik notalán tervedésből nem kapnának — de arra igényt tartanak — szíveskedjenek a rendezőség bárm ly tagjához fordulni, mely az akaratlanul történendő hibának készséggel fog eleget tenni.

**Nyilvános számadás** az 1897. év december 26-án tartott kat. kőri színelőadás s az azt követő társasvacsera alkalmával tett költségekről:

Bevétel	—	—	—	—	224 frt 25 kr.
Kiadás	—	—	—	—	194 frt 19 kr.
Tiszta maradvány	—	—	—	—	30 frt 06 kr.

Az 1898 év január 9-én tartott kath. kőri bál alkalmával a

Bevétel	—	—	—	—	144 frt 36 kr.
Kiadás	—	—	—	—	62 frt 55 kr.
Tiszta bevétel	—	—	—	—	81 81 kr.

A két mulatságból befolyt a kör könyvtára javára 111 frt 87 kr. — A színelőadás alkalmával fölfűzetni szívesek voltak: Méltóságos Vadnai Andor 2 frt, Dr. Ullár István 3 frt, N. N. 60 kr, Ersek Imre 40 kr, Dósa Béla 50 kr, Lantos Mihály 2 frtot. — A bál alkalmával fölfűzetni szíveskedtek: Bánai József 1 frt, Dujmovics István (Baja) 1 frt, Mezey Mór 40 kr, Bugyi Károly 60 kr, Janó Gáborné 20 kr, Kádár Szilveszter 60 kr, Rácz Károly 60 kr, N. N. 50 kr, Bugyi Ferencz 60 kr, Lantos József 60 kr, Bartha István 20 kr, Varga Imre 20 kr. Nevezett fölfűzetők, továbbá azon leánykák, kik a rendezőséget izléses jelvényekkel lepték meg, fogadják a kör novébev halás köszönetünk nyilvánítását. Szentes, 1898. január 15-én. Bugyi Károly v. b. jegyző, Mezey Mór v. b. elnök.

**Bál.** A Kovács és kerékgyártó ifjuság f. hó 29-én az ipartestület házában táncmulatságot rendez. A ki a belépődíjat megfizeti, az kiválóság-kiviradrig táncolhat és a mellett ingyen rogyásig bort íhat.

**Szökött katona.** Ovári János szentesi illetőségű csaszari baka megúván a profund fogyasztást, Adakaleh nevű állomás helyéről megszökött. A 101 ik gyalogezred azonban nem szereti ily könnyeden elereszteni az embereket, tehát megkarreste az itteni katonágyvezetőséget, hogy Ovári Jánost mielőbb kiserítse vissza. A katonaszökévenyt most a csendőrség is, rendőrség is nyomozza.

**Új gőzmalom.** Szőke Gábor fakereskedő a jobb sorsra érdemes hengermalom szomszédságában egy két kőjratu gőzmalomt szándékozik építeni. Helyszini tárgyalást ez ügyben az iparügyi tanácsnok folyó hó 26-ikára tűzte ki. Lesz tehát gőzmalom elég, csak az örleők ne hiányozzanak!

lovak a gép mellett. Csak elő kellett szállítani. Szavara a Miska gyerek is elkészült. Nem sok idő kellett hozzá. Az anyja bizonyosra vette a dolgot s előre elkészített mindent az utra, belerakta a szükséges holmikát az udonatuj tulipántos ládába, került jó csomó elemózsia is egy végnélküli szűtyőbe. Csak a kemény, furulyaszáru csizmát kellett fölhozni a Miska gyerekek azután rendben volt minden. A sok cökmöket föllették a szekérre, az anyjuk egy hatalmas csöbka koncentrált összes érzelmet, miközben két lapos könycsöppet törölt ki szemhéja a'ól, az'án nagy jókívánságok közt elindult a szekér. Az öreg Faragó volt a kocsi. Ugyancsak okzaminálta az uton a sárgákat. Hanem egy hangot se szólt.

Öreg délután lett, mikorára beérték, de mégis elég jókor, hogy a Miska gyereket beirathatta az öreg. Barátságosan nézett az igazgató a pirosposztagas Miska arcára, aztan megkérdezte tőle, szeret-e tanulni. Miska azonnomb elhallgatta, csak az öreg Faragó dörmögött rá valamit, de azt se lehetett érteni. Lehetett venni akár háromkódásnak is.

Faragó, miután egy csomó jótanáccsal megtariznyarta a gyereket, elfavozott, mert hát olyan dolog időben nem potya a kocsi, nagy szükség van rá a tanyán. Miska ott maradt a kollégiumban, annak is nem épen tiszta, nem is egészen barátságos szobájában. Ugy hívják ezt ékes diáknelyvön, hogy aszondja: c z é t u s.

Először csak kíváncsian nézett szőjjel s meglehetősen tetszett neki a vaságy, meg a vasállya, mert hát olyat még nem látott életében. Abban is tudott nyonyörködni, hogy onnan az ablakból milyen messzire el lehet látni, talán még az ő falujuk toronygömbjét is megpillanthatná, ha sokáig keresné. — Hanem amint arra gondolt, hogy ő most már ezután itt fog lakni, ebben a nagy ostoba épületben, ahol még el is tévedhet könnyen az ember, ha elbangalkodja magát, hogy ezután nem láthatja a pejköt, nem mászhatja meg minden nap a ház gerinbét s nem ehetik kedvére való zsisros tarhonyát, — mikor mindezt meggoudolta, hát bizony-bizony tótágast állott benne minden érzelme.

Meg nem esteledett s a szobátrai maguk.

— **A vigéczek** Nem a szindarabokról akarunk ez alkalommal írni, hanem valami Bóhm és Auslendes nevű valóságos vigéczekről, a kik ép olyan tolkodással és fufanggal csapták be egyik polgártársunkat, a mint ez a „Vigéczek” című szindarabban is megtörténik. Kuti János 1 t. 336. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségnek, hogy folyó hó 9-ikén a fentemlített két vigécz ur hozzá beállított és előkérte a tűzkar elleni biztosítási kötvényt hogy Hoffmann Jakab megbízásából azon Kutira névű előnyös javításokat tegyen Kuti nem gyanítván semmi rosszal, a kötvényt előadta, és vele többrendbeli írást aláíratott. Ennek meg történte után a két vigécz ur Kutitól biztosítási tábláért 56 krt kért. Kuti kijelentette, hogy ő semmit sem fizet mivel házat már nyolcz év óta biztosítja és a hátralékos két év már ingyenes. A két vigécz ur látva hogy Kutitól pénzt nem kapnak, eltávoztak. A napokban Kuti a hazai általános biztosító társaság szegedi fiokjától azután ő egy kötvényt lopott, melyszerint ő házat és istállóját tűzkar ellen biztosította Minthogy pedig Kutinak ezse ágában sem volt biztosítani, a két szemtelen vigécz ur tolkodásával szomban a rendőrségnek keresett és hiszük talál menedéket.

— **Megszűnt sertésvész.** Környékünkben lassanként megszűnik a sertésvész. Most legutóbb Báfalváról nyertük a hírt, melyszerint ott is vége van a sertésvésznek és így a község határa a zár alól feloldatott.

— **Órv-vadász.** Kis Pál panaszt tett a rendőrségnek, hogy Besz Balint hegyőrt rajta csipste az orrvadászatot. Minden este nem utolsó dolog az, hogy épen az vadászik engedély nélkül, a kinek feladata lenne az orrvadászokra felügyelni. Besz Balint ellenében különben a kihágási eljárást megindították.

— **Tűz a külhatárban.** Csepregi Antal nagykirályi tanyáján folyó hó 10-ikén este 7—8 óra között az istállóban tűz ütött ki a mint a gyorsan érkező kárai Tóth István mezőőrnek sikerült nagyobb kár bekövetkezése előtt eloltani. A mezőőr jelentése szerint a tűzet szándékos gyújtogatás okozhatta. A vizsgálatot a csendőrség megindította.

— **Talált bot és kalap.** Tegnap éjjel egyik polgártársunk illuminált állapotban térhetett haza mert észre sem vette, hogy botját és kalapját elvesztette. A rendőri őrjárat a Gömbös gyógyszerüzára előtt találta meg az említett tárgyakat. Ha a becsületes tulajdonos mámorát kialsadta, menjen be szépen a rendőrséghez, a hol igaz jószágait sértetlenül átveheti.

— **A torontálmegyeiek insége.** Megemlékeztünk már lapunkban, hogy az ország egyik legzadagabbnak hitt vármegyéjében, Torontálban minő szomoró állapotok uralkodnak, de az a statisztika, melyet e nyomorról összeállítottak, minden képzeletet felülmúl. A hivatalos összeírás szerint ugyanis Torontálmege 14 j á r á s a k ö z ü l 12-ben

kal vitték. Hogy nézze meg a várost. Ugy is csak futólag látta a szekerén. Nehezen állott rá. Nagyon bizalmatlan volt hozzájuk, azt hitte, hogy be akarják csapni. Hanem aztán nagy unszólásra mégis csak elindult. Sorba vették a nagyobb utcákat. Sokkal bámolt a nagy épületeken s meg nem tudta érteni, hogy miért építik azokat olyan magasra. Lám náluk még a panna is olyan alacsony a háza hogy egy jól kinőtt ember szinte beleüti fejét a mestortegendába, mégis elfér benne komótosan. Itt még három házat is építenek egymás tetéjébe.

Egész beesteledett, mire hazaérték. Eggett már akkor a lámpa. Valami libegő lobogó kéksárga láng, a gáz. Roppantul bántotta a szemét, ő náluk csak gyertyával világítanak, az is csak fagyú, meg legfőkébb méccsel, még sem olyan rossz a szemnek, mint ez a frányette — gázlámpa.

Nemsokára aztán csengették lent az udvaron. Vacsorára. Nagy zsvajjal tódultak le a gyerekek a konviktusba. Találgatták, mi lesz a vacsora. Ő is velük ment. Mert hát azt mondták, hogy ezután ő is ott fog kosztolni. Egy rengeteg nagy terembe mentek be. Három sor végzőkűli asztal volt benne. Egy hórhomog diák mellé került, aki akkor már javában csemegészte a kenyert, amit itt úgy hívnak, hogy — b r u g ó aztán az asztal fejenél egy szakálás ember csengettett, mire fölálltak mindannyian. Az a szakálás ember meg imádkozott. Olyan furcsa volt ez előtte, hogy még evés előtt is, meg evés után is imádkoznak.

Valami becsináltéféle levea volt a vacsora, teleapritott zsemledarabokkal. — Sehogyse izlett neki. Orrát minduntalan a zsiros tarhonya szaga csiklandozta, amelyiket odahaza készítik. Meg aztán szörnyen kevs is volt. Egy tányérral jutott csak. Meg se kottyan. Megette utána a kenyérdarabot is, de bizony csak úgy érezte, hogy még éhesebb, mint azelőtt volt. Szerencse, hogy hozott a szűtyőjében elég ennivalt. Sült libacombot, száraz kolbászt, tepertős pogácsát. Hozzáállott az evéshez. Még társainak is juttatott egy keveset. Csak úgy szűken szépen, mert több nap mint kolbász.

Hanem, mikor vége a lakomásnak, elkezdett

lépett fel az éhínség. 75 községben 15885 olyan ember van, a kinek se egy falat kenyere, se egy krajczárja nincs. És ebben a szomorú dologban legszomorubb az, hogy az inség a magyarság-lakia vidékeket sújtja. Ennek pedig a magyarázata az, hogy azok az elzászi, német és bolgár községek, melyek már a múlt században telepítettek oda, a földnek színejavát kapták akkor ingyen. Sőt kaptak épületfát és egyéb segítséget is az államtól; ezek tehát megerősödtek, meggazdagodtak. A közelmúltban letelepült magyarok ellenben rossz földet kaptak, a közterheket viselniük kellett és — a mi fő — a kormány gondatlansága folytán ki lettek szolgáltatva lelketlen ügy-nököknek, a kik őket zsarolták. Akármin van is a dolog: tizenhaterezer ember éhezik Magyarországon, a hol pedig — régi közmondás szerint — senki sem halhat éhen.

— **Véres szocialista lázadás.** Biharmegyei Bagamér községben történt. Több szocialista bujtogatásának az lett az eredménye, hogy a falu népe a hétén a községháza elé vonult, az ablakait követ beuzta, majd a betört ajtókon berohant s agyon akarta verni a jegyzőt, amiért az adót követelte rajtuk. A jegyző szerencsésen elmenekült s a dühöngő néptömeget a csendőrök iparkodtak megfékezni kénytelenek voltak fegyvert használni a nép ellen, mert az ismételt felszólításokra sem oszlott sőt és mindig fenyegetőbben viselte magát. A csendőrök erre rá tüzeit a sokaságra s a lövések sok embert megsebesítettek. Egy Balogh Imre nevű munkást szörnyen eleresztették, s a szerencsétlen szörnyen is halt. De még a csendőrség fegyvere sem volt képes a nép dühöngésének végét vetni. Egy csoport a jegyző házához rohant és azt fölgyújtotta. Mikor pedig Halász Zsigmond, a székelyhidi járásbíró, a rémhírekre a községre akart menni, a nép kivonult előbe a határba és nem bocsátotta tovább a kocsiját. A bírónak, akit a községbeli jegyző hívott a zavargás helyére, mustja az a nép dühe elől a jegyzővel együtt elmenekülni. A hatóság távirati kérésére egy század katona vonult Debreczénből a lázongó szocialisták falujába. Nagyváradról pedig Perjámos királyi ügyész és Ember vizsgálóbíró utaztak Bagamérra, hogy a vizsgálatot megindítsák. — Egy debreczeni táviratunk szerint a zendülésnek az volt az oka, hogy a bagaméri jegyző ma reggel megalogoltatta az adóhatalékosokat s többek közt egy szegény földművelőnek is foglalnai akart. A földművelő elővette adokönyvét és arra hivatkozott, hogy már kifizette adóját, de a jegyző ennek daczára is el akarta vinni a szegény ember kukoricáját. A jogában megsértett ember megütötte az egyik csendőrt, mire az szuronyával megsebeszte. A kis községben óriási lett az izgatottság, a lakosok dorongot, vasillát ragadtak s neki estek a csendőröknek.

— **Elevenen megnyúzták.** Borzalmas vadállatiasságuk esett aidozatul Ujvidéken aul a szeremeségi vasut egyik órházában lakó Skrabány

gondolkozni. Hogy ő ezután ilyen kosztón éljen, hogy egy tányérvesszel jóllakják. Hát egy kicsit a torkára nyilatott valami. Meg azt is mondták társai, hogy ennél még komiszabb vacsora is lesz. Szegény, majd nem elpityeredett. Talán meg is tetete volna, ha nem szegyeite volna magát egy kicsinyet. De megnyugodni senogyse tudott. Ott motoszkált a fejébe az a jó tejlőspaprikás csibehus, amit odahaza evett gyakran, meg a szabad, gond nélkül élet. Szeretett volna most is kint halmi ott a szabadban, az isten csillagok ege alatt.

De csak mégis lefeküdt az ágyába, hanem aludni nem tudott egy csöppet sem. Nem szokott ő agyban aludni, nem tud ő agyban aludni: lent a földön, egyik keze párna, a másik takaró. — Inkább lovazkolt a földre. Talán félt is egy kicsit, hogy álmában le talál gurálni az ágy alá, akkor pedig megütötte magát. — Kezdett is czebelődni. Hogy majd lefekszik a földre. De valaki rákiáltott, hogy: mit csinálsz Miska? — Mert ott mindenki pertu. — Es ő megjéjett. Es nem mert a földre lefeküdni.

... Hanem reggelre kelve sehol sem találta Miskát. Eltűnt az öblös és jól megtöltött öblös szűtyővel együtt. Nem is kerestek olyan nagyon, mindjárt gondolták, hogy — megszökött.

... Öreg este volt, épen vacsoráltak már Faragóknál — mert az ilyen paraszti ember napnyugtakor vacsorázik nyáron — mikor a Bodri kutya megugatta — Miskát. Az öreg Faragó kíváncsian tekintett a kapu felé s nagyot teremézett erre is, arra is, emigy is, meg amugy is, amint meglátta a gyereket. — Hanem aztán megszelédlve mégis csak azt mondta:

— Jól tetted fiám, hogy haza gyüttél. Mondtam én kevs is volt, hogy nem való a tudomány a parasztnak, csak az — urnak!

Aztán megölelte a gyereket s egy hatalmas baracokot nyomott a fejére. Olyant, amelyiktől nagyot roppant az uja. — Hanem a Miska feje azt meg se érezte.



Sándor pályőr. Volt neki három szépen kikizált disznója, mely nagyon kívánatos volt a szeremeségi szerb rablóknak. Oda is lopozkodtak a minap öten, hogy a sertések ellopják. A sertések beártólban lévén, kivitelük nem történhetett zajtalanul, mire S k r a b á n y felébredt s kezében puskával kimenvén, a sötétben a rablók közé lőtt. A lövés talalt s az egyik rabló rögtön meghalt. A vakmerő rablók erre dühökben megtámadták a pályőrt s őt legyőzvé, megkötözték az órházba csipelték. Feleségét is megkötözték és társuk elvesztése feletti embertelen boszujokban elhatározták, hogy Skrabányt és feleségét elevenen megnyúzzák. Nomban hozzá is fogtak rettenetes munkájukhoz s már félig megnyúzták volt a férfit, midőn a villanyos csengő a vonat közeledtét jelzi. A gazemberek erre sem jöttek zavarba, hanem egyik társukat a pályőr-lámpájával és jelző koronggal kiküldték a vonat fogadására, csakhogy ez gyakorlatlan lévén a jelzésben, vészjelt adott, mire a vonat megállt. Szerencsére csendőrök is voltak a vonaton, kik legott felismervén az ál-ört, nyomban elfogták s vele együtt az órházban gyantulanul munkálkodó emberi szörnyetegeket is. A halálos rémületet kiállt asszony aig birták óntudatra ébreszteni. Skrabány pedig harmadnapra iszonyu kínok közt halt meg.

— **Hítvesgyilkosság gyanúja.** A budapesti büntetőtörvényszék végtárgyási terme naponta megteklik érdeklődőkkel. Gárdos Lajos mérnök ől a vádlottak padján azzal van vádolva, hogy fiatal feleségét, ki csak akkor adott életet egy csecsemőnek, megmérgezte. A tárgyalás napok óta foly s még midig kétséges, hogy a vádlottra, ki mindent tagad, rábizonyítható-e a szörnyű bűntény. Az is bizonyos, hogy a szerencsétlen asszony morium mérgezés áldozata lett, azt is tudják, hogy Gárdosék családi élete nem volt kifogástalan, sőt Gárdosnak mással éolt szerelmi viszonya, de az még mindég bizonyításra szorul, hogy a mérget a férj adta-e be, vagy az asszony öngyilkossá lett.

— **Apógyilkos vő.** Zsádányon a csendőrség a napokban elfogta Gonda István gazdát, ki még a múlt évi augusztus 11-én maggyilkolta az apósát, Fodor Jánost. A gyilkosra eddig senki sem gyanakodott, mert ő gyászolta látszólag legőszintebben apósát. A gyilkosság kiderítésekor, mint tanu ő is aláírta a jegyzőkönyveket és úgy viselkedett mintha ő volna legártatlanabb a szörnyű bűntényben. Gonda most buvallotta tettét s a csendőrség megvasalta szállította be a gyilkost a nagyváradi ügyészeghez.

— **Fogorvos.** Kovács J. Budapestről, ki már évek óta eliatogat, második hete, hogy ismét megérkezett. Bátorodik a n. é. közönséget figyelmeztetni, hogy csak rövid ideig tartózkodik, azért jól lesz azoknak a fogbajosoknak, kik segélyzetemet igénybe akarják venni, minél előbb legyen szerencsém, mert vannak műtétek, (Plombirozás és fogbetétek), melyek huzamosabb időt igénybe vesznek. Lakasom Wellisch ur házában, a kaszinóknak szemben.

## A szentesi anyakönyvi hivatalból.

1898. január 7—14-ig.

### Egybekelés:

Virting József Martók Máriaival. Vass Mihály Német Erzsébettel. Fekete Mátyas Tóth Viktoriával. Kandász Ferenc Szabits Borbálával. Héjja Ferenc Horváth Annával. Sandor József Orosz Máriaival. Sinóros Sz. István Molnár Lidiával. Kerekes Sándor Lami Máriaival. Takács László Ugrai Eszterrel. Jaksa Ferenc Marsovszki Eszterrel. Tóth Péter Lakatos Máriaival. Fekete János Józsi Annával. Szabics Gabor Kosa Etellel. Széll Bálint Répa Etellel.

### Születés:

Pohánka Lajos. Bordács Eszter. Gyenes Etelka. Sándor István. Bercei Imre. Berényi Eszter. Füst Moinár halva született leány. Nemes Erzsébet. Suttner Karoly. Varga Imre. Vecseri Daniel. Aradi János Benyó Klára. Kivált István, Szilágyi Karoly. Szamosközi halva született fiú Berezvai Mária Teresia. Vigh Mihály. Szathmáry Nagy László. Kolompár Pál. Menning Antal.

### Halálozás:

Czucz Eteleka 2 hónapos ránggörcs. Kabai István 33 éves, szorvi szivbaj. Varga Mária 4 éves roncsoló torokból. Vida Sándor János 67 éves agy-rezshűdés. Bőszörményi Sára 39 éves tüdővész. Kürti Sz. Sándor 22 éves tüdővész. Füst M. halva született leány. Agocs Imre 3 hónapos gonnyes mandulalob. Jankai Erzsébet 42 éves tüdővész. Kovács Mária 2 éves tüdőlob. Kajtar István 83 éves aggkór. Dömsödi Ilona 3 éves gyomor és bélhurut. Biró Rozália 27 éves, tüdővész. Barta László 3 hónapos ránggörcs. Török Jusztina 1 hónapos hörgőlob.

**Nyilttér.**

E rovatban közlétekről nem vállal felelősséget a Szerk.

**Henger rovátkolás.**

Felhívjuk az érdekelteket figyelmét azon körülményre, hogy gyári műhelyünkben új henger rovátkoló gépeket (Riffel Maschinen) állítottunk fel, és elvállaljuk a hengerek rovátkolását a legjutányosabb árak mellett, a legrovidebb idő alatt kikészítve.

Back Bernát fiak

46H52

szegedi gőzmalma és vízvezetéke.

**Eladó részvények.**

Négy darab — Szentesi takarékpénztári részvény eladó. Hogy hol, megmondja a kiadóhivatal. 2

**Dónáth Istvának**

haszonbéres földjén 10 kup kukorica szár, 3 bogja here, és egy bogja gyp szénája van eladó, ugyan annak 40 hold földje kukorica vetés alá pénzért, 60 hold pedig harmadából kiadó.

Értekezni lehet I. t. 275. számú házánál.

**Itt a jó bor!**

Tóth Sándornál I. tized 772. sz. a. 100 hektoliter saját szüretelésű, kitűnő minőségű csongrádi bor van eladó. Literenként 36 kr. 3V3

**Hallatlan magas pénzkölcsönt**

ad olesó kamatláb mellett aranyra, ezüstre, ékszerekre, ruhaneműkre, árukra, szóval mindenféle ingóságokra alulírott.

Ugyanott árverésről visszamaradt tárgyak potont áron adnak el. Vidéki megbízások titoktartás mellett eszközöltenek.

**Fried Sámuel utóda**

hatóságilag enged. zálogintézet

Szeged, Vidra-u. 8.

Buzapicz és református templom között.

**Mócz Kálmán házána**

az emeleten 2 szobás — földszinten 1 szobás lakás kiadó 3-2

**!! Fontos a gazdáknak !!**

A magyar királyi államvasutak 3-2

**cséplőgép-garnitúráinak**

elárusítása a kizárólagos jogosultság Szentésre nézve; valamint a Kühne-féle összes mezőgazdasági gépnek, különösen az amerikai kitűnő

**arató- és kéveköto gépeknek,**

melyek a mezőhegyesi versenyen az első díjjal lettek kitüntetve.

Kizárólagos raktára Szentésre és vidékére nézve

Polacsek Ferdinándnál

Szentés, vásártér, saját ház.

Ugyanott kitűnő minőségű szegedi légszeszgyári

**K O K S Z**

kizárólagos eladása nagyban és kicsinyben.

Első osz. és k. oszt.-magy. szabadalommal ellátva.

**FACADE-FESTÉK-GYÁR**

Kronsteiner Károly Bécs, III. főutca 120. (saját ház.)

Az arany éremmel kitüntetve.

Kapható: Schwartz Simon és Hoffmann Jakab uraknál Szentésen.

Több főhercegi uradalmok, cs. és k. katonai csapattestek, vasutak, ipar, bánya valamint kohó vállalatok és gyárosok szállítója. Ezen facade-festékek mézben feloldódnak, szárított por alakban 40 különféle színben, kgm-ként 16 krtól fölfelé szállítanak. Vetekszik az olajfestéssel.

Olajfestékek, padló-fényezés laccok festékek ecetek stb. 38 Mintakártya valamint használati utasítás ingyen.

**Jutányos árak!****SZENTESI ELSŐ KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Szentésen, Kurczaparti-utca 31. sz.****Elvállaljuk:**

Diszes számlák, jegyzékek és tudósító-levelek;

DISZES MEGHIVÓK ÉS TÁNCZRENDEK;

DIVATOS ELJEGYZÉSI ÉS ES-KETÉSI KÁRTYÁK;

ÉTLAPOK;

KÖZSÉGI és VÁROSI HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK;

ARJEGYZÉKEK;

Csim-, asztali és névjegyek;

Mindenemű és színű falragaszok;

Diszes kivitelű gyászlapok elkészítését.

Harmincz év óta fennálló és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő betűkkel és gyors-sajítóval ellátott és ujonnan berendezett

**KÖNYVNYOMDANKAT**

melyben minden e szakmába vágó munkák a legjutányosabb áron, esimos kivitelben, gyorsan és pontosan készíttetnek el, — ajánljuk a n. é. közönség pártfogásába.

Tisztelettel:

**Szentési első könyvnyomda társaság.**

**Elvállaljuk:**

**MINDENEMŰ**  
Táblás kimutatások;

Takarékpenztári mérlegek;

Időszaki és folyóiratok;

HIRLAPOK ÉS MŰVEK;

Diszes kivitelű szalag-aranyozások;

IPAR ÉS KERESKEDELMi KÖR-LEVELEK csinosan kiállítva;

MINDENEMŰ IRODAI és ÜGYVÉDI nyomtatványok;

LEVÉLPAPIROK és

BORITÉKOKNAK cégnyomással készítését.

Szép kivite!

**A SZENTESI LAP**

szerkesztősége és kiadóhivatala, hol kéziratok elfogadtnak s az előfizelési pénzek felvételnek.

**Pontosság!**